

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ДИТЯЧОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан стоматологічного факультету
проф. Костенко Є.Я.
“23” 06 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОРТОДОНТІЯ»

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія
Предметна спеціальність	«Дитяча стоматологія»
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська, англійська

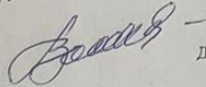
Ужгород 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «ОРТОДОНТІЯ» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 221 «Стоматологія»

Розробники: завідувач кафедри дитячої стоматології, к.мед.н., доцент Мельник Володимир Семенович, к.мед.н., доцент кафедри дитячої стоматології Зомбор Катерина Володимирівна.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри дитячої стоматології.
Протокол № 10 від "16" червня 2021 року.

Завідувач кафедри дитячої стоматології
"16" червня 2021 року

доц. Мельник В.С.

Робоча програма схвалена на засіданні навчально-методичної комісії стоматологічного факультету. Протокол № 10 від "13" червня 2021 року.

Голова навчально-методичної комісії
стоматологічного факультету.
"13" червня 2021 року.

проф. Клітинська О.В.

© _____, 2021 р.
© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування Показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Форма навчання	Денна
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки	5
Загальна кількість годин – 90	Семестр	9 10
	Лекції	2 8
Кількість модулів – 2	Практичні	28 32
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 30/40 самостійної роботи студента – 20	Самостійна робота	0 20
	Вид підсумкового контролю	залік
	Форма підсумкового контролю	усна, письмова

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення ортодонції визначається кінцевими цілями, що встановлюються на основі ОПП підготовки лікаря за фахом відповідно блоку її змістових модулів (природничо-наукова підготовка), і є основою для побудови змісту навчальної дисципліни. Опис цілей сформульовано через вміння у вигляді цільових завдань (дій). На підставі кінцевих цілей, до кожного модулю або змістового модулю сформульовані конкретні цілі у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети вивчення дисципліни.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- Аналізувати результати обстеження пацієнта із зубощелепними аномаліями та деформаціями
- Визначити диспансерні групи нагляду за ортодонтичними хворими і проводити профілактичні заходи в групі з факторами ризику
- Визначити провідні синдроми і симптоми у ортодонтичній клініці
- Виявляти вроджені та набуті вади щелепно-лицевої ділянки
- Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації на ортодонтичному прийомі
- Обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз зубощелепних аномалій та деформацій
- Обґрунтовувати і формулювати синдромний ортодонтичний діагноз

Вміти:

- Проводити диференціальну діагностику захворювань в ортодонції
- Проводити диференційну діагностику соматичних захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнта у дитячому віці
- Проводити обстеження ортодонтичних хворих
- Проводити первинну та вторинну профілактику зубощелепних аномалій та деформацій.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Ортодонція**» є опанування базових навчальних дисциплін освітньої програми. Ортодонція як дисципліна:

а) ґрунтується на попередньому вивченні студентами анатомії людини; гістології, ембріології та цитології, медичної біології, медичної хімії, біологічної та біоорганічної хімії, медичної фізики, мікробіології, вірусології та імунології й інтегрується з цими дисциплінами;

б) закладає основи вивчення студентами таких клінічних дисциплін, як профілактика стоматологічних захворювань, дитяча терапевтична стоматологія, терапевтична стоматологія, ортодонція;

в) базується на вивченні студентами пропедевтичних дисциплін стоматологічного профілю: пропедевтики терапевтичної стоматології і пропедевтики ортопедичної стоматології та інтегрується з цими дисциплінами;

г) інтегрується з наступними клінічними дисциплінами: профілактикою стоматологічних захворювань, дитячою терапевтичною стоматологією і терапевтичною стоматологією;

д) формує уявлення про необхідність профілактики стоматологічних захворювань.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Ортодонція**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

1. Демонструвати морально-етичні та професійні правила діяльності лікаря-ортодонта.
2. Знати вікові особливості розвитку зубощелепного апарату людини.
3. Демонструвати знання по особливостях обстеження пацієнта із зубощелепними аномаліями та деформаціями
4. Знати причини дефектів зубів і зубних рядів у дітей. Особливості обстеження дітей з дефектами зубів і зубних рядів
5. Знати особливості травматичних ушкоджень зубів і щелеп у дітей. Причини травм, їх поширення серед дитячого населення. Класифікація травматичних ушкоджень зубів.
6. Володіти особливостями виготовлення незнімних зубних протезів (вкладок, штучних коронок, штифтових зубів), раціональних конструкцій мостоподібних протезів у дітей, покази до їх використання. Значення стану тканин пародонту опорних зубів при визначенні конструкції протезу.
7. Знати особливості виготовлення знімних протезів у дітей (часткових і повних), особливості їх конструювання, порядок заміни, можливі ускладнення і їх причини.
8. Володіти базовими знаннями про особливості конструкції знімних та незнімних ортодонтичних апаратів, етапи виготовлення, принципи дії, покази до використання, корекція і активація.
9. Оволодіти базовими знаннями заповнення історії хвороби ортодонтичного пацієнта.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «**Ортодонція**» - студент повинен вміти:

1. Обстежити ортодонтичного хворого та заповнити історію хвороби:
  - зібрати анамнез;
  - провести клінічні методи обстеження ортодонтичного хворого;
  - провести допоміжні методи обстеження ортодонтичного хворого;

- встановити попередній діагноз;
- 2. Отримати контрольні моделі.
- 3. Провести клінічні діагностичні проби.
- 4. Провести допоміжні методи дослідження за Поном, Коркхаузом, Герлахом, Снагіною.
- 5. Розшифрувати телерентгенограму.
- 6. Описати дентальні, аксіальні рентген знімки та ортопантомограм.
- 7. Визначити показання до вибору комплексного лікування ортодонтичного хворого.
- 8. Встановити заключний діагноз.
- 9. Визначити ступінь труднощів ортодонтичного лікування.
- 10. Скласти план ортодонтичного лікування.
- 11. Отримати відбитки відбитними матеріалами, отримати моделі.
- 12. Визначити конструкцію ортодонтичного апарату, дитячого або щелепно-лицевого протезу.
- 13. Припасувати та здати ортодонтичний апарат, дитячий протез.
- 14. Заповнити наряд в зубо-технічну лабораторію.
- 15. Провести корекцію та актування ортодонтичного апарату.
- 16. Провести препарування зубів у дітей під незнімні конструкції протезів.
- 17. Припасувати і зафіксувати незнімні та знімні конструкції дитячих зубних протезів
- 18. Провести стимуляцію ортодонтичного лікування
- 19. Визначення дефіциту місця в зубному ряду для аномалійно розташованих зубів на рентгенограмах
- 20. Визначення глибини залягання і стан зачатків або ратинованих зубів на рентгенограмах.
- 21. Визначення індивідуального профілю обличчя хворого, а також ступінь розвитку щелеп.
- 22. Вибіркове пришліфовування зубів.
- 23. Скласти план профілактичних заходів по попередженню зубо-щелепно-лицевих аномалій та деформацій.
- 24. Визначити групу ризику виникнення зубо-щелепно-лицевих аномалій та деформацій.
- 25. Скласти необхідний комплекс міогімнастичних вправ.
- 26. Визначити комплекс профілактичних заходів, спрямованих на попередження розвитку стійких зубо-щелепно-лицевих деформацій.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є:

- а) лекції;
- б) практичні заняття;
- в) самостійна робота студентів (СРС);

Тематичні плани лекцій, практичних занять та СРС забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем, що входять до складу змістових модулів дисципліни “Ортодонтія”.

Теми **лекційного курсу (5 тем)** розкривають найважливіші проблемні питання відповідних розділів дисципліни “Ортодонтія”.

Тривалість **практичних занять – 2 академічні години (90 хвилин)**. Практичні заняття проводяться за стрічковим принципом, проводяться в навчальних кімнатах та клінічних кабінетах кафедри.

Методика організації практичних занять з дисципліни “Ортодонтія” передбачає:

1. Контроль СРС студента при підготовці до теми поточного практичного заняття шляхом перевірки письмового виконання студентом у Робочому зошиті відповідних завдань – **10 хвилин**.

2. Тестовий контроль (рівня $\alpha-2$) вихідного рівня знань і визначення ступеню готовності студентів до заняття - **15 хвилин**.

3. Індивідуальне усне опитування студентів, роз'яснення окремих питань теми поточного заняття, відповіді на запитання студентів – **20 хвилин**.

4. Впродовж **30 хвилин** студенти самостійно на фантомах та моделях опрацьовують певні практичні навички, проводять біометричне вимірювання моделей. Викладач контролює роботу студентів, дає пояснення, підкреслює особливості розташування точок потрібних для вимірювання моделей.

5. Контроль кінцевого рівня знань студентів – **15 хвилин**. Проводиться у вигляді вирішення тестових завдань (рівня $\alpha-3$) або індивідуального усного опитування, вирішення ситуаційних задач.

Закінчуючи практичне заняття, викладач підводить його підсумки, дає студентам завдання для самостійної роботи, вказує на ключові питання наступної теми і пропонує список рекомендованої літератури для самостійного опрацювання.

Для реалізації вищезазначеної методики організації практичних занять на першому занятті кожному студенту надається докладний план роботи впродовж періоду вивчення дисципліни, а також забезпечуються умови для його виконання. Цей план включає:

- перелік теоретичних знань з дисципліни, що має засвоїти студент;
- перелік практичних навичок, що повинен виконати кожен студент впродовж вивчення дисципліни;
- алгоритми виконання основних ортодонтичних маніпуляцій на фантомах та моделях;
- робочий зошит для самостійної роботи студента (СРС) при підготовці до практичних занять, у якому слід письмово виконати 5-6 завдань до кожної теми.

Самостійна робота студентів (СРС) передбачає:

- підготовку до практичних занять;
- самостійне опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять, але контролюються та оцінюються викладачем під час проведення підсумкового модульного контролю.

Види контролю: поточний та підсумковий контроль здійснюється у вигляді усного опитування та тестового письмового контролю.

Критерії оцінювання. Контрольні заходи включають поточний і підсумковий семестровий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки. Виставлені за традиційною шкалою оцінки в кінці семестру конвертуються у бали.

Поточне оцінювання навчальної діяльності студента на кожному практичному занятті здійснюється відповідно до конкретних цілей кожної теми. Оцінка поточної навчальної діяльності на практичному занятті складається з:

1) Оцінки самостійної роботи студента (СРС) при підготовці до практичного заняття. Вона здійснюється шляхом перевірки письмового виконання завдань, викладених у Робочому зошиті, для підготовки до кожної теми. Питома вага оцінки за конспект з домашнім завданням становить 25% від загальної оцінки за заняття в балах. Якщо студент не виконав завдання для СРС і не надав конспект на перевірку викладачеві, то традиційна оцінка за заняття буде нижчою на 1 бал.

2) Оцінки рівня знань студентів, який здійснюється шляхом вирішення 10 тестових завдань формату А (рівень - 2) або оцінки відповідей на контрольні теоретичні запитання.

Оцінка "5" виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно відповів на 81-100 % тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 3 контрольних запитання викладача.

Оцінка "4" виставляється, коли студент правильно відповів на 71-80% тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 2 контрольних запитання викладача і одну неповну або неточну відповідь - на третє.

Оцінка "3" виставляється, коли студент правильно відповів на 61-70% тестових завдань або дав правильну відповідь на одне контрольне запитання викладача і дві неповні або неточні відповіді - на два запитання.

Оцінка "2" виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 60% тестових завдань, дав правильну відповідь тільки на одне або не відповів на жодне контрольне запитання викладача.

3) Оцінки оволодіння практичними навичками відповідно до професійних алгоритмів під час основного етапу практичного заняття. Проводиться під час опрацювання студентом практичної навички на фантомі або при письмовому викладенні алгоритму її виконання.

Оцінка "5" виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно, у відповідності до професійного алгоритму, виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка "4" виставляється, коли студент знає послідовність дій відповідно до професійного алгоритму, з незначними помилками виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка "3" виставляється, коли студент не в повному обсязі знає професійний алгоритм виконання тієї або іншої маніпуляції, Припускається помилок при виконанні на фантомі стоматологічної маніпуляції, передбаченої метою практичного заняття.

Оцінка "2" виставляється, коли студент не знає професійного алгоритму виконання стоматологічної маніпуляції, не може виконати на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне тестування та самостійна робота		Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	100

Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100	

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1,2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	24/36	40
Практичні навички	24/36	20
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	4	4
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	11	11
Презентація	1	10
Реферат	1	5
Модульна контрольна робота	2	10
Разом		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Дитяче зубне протезування та діагностика зубощелепних аномалій та деформацій.

Змістовий модуль 2. Комплексна оцінка стоматологічного статусу ортодонтичного хворого.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Лекції	Практичні заняття	самостійна робота
<i>Змістовий модуль 1. Аномалії окремих зубів</i>				
Тема 1. Причини дефектів зубів і зубних рядів у дітей, їх поширення серед дитячого населення. Цілеспрямовані профілактичні заходи. Особливості обстеження дітей з дефектами зубів і зубних рядів. Мета дитячого протезування Клініко-біологічне обґрунтування дитячого зубного протезування	10	2	6	2
Тема №2. Заміщення незнімними конструкціями зубних протезів. Часткові знімні протези у дітей. Повні знімні протези у дітей.	10	2	6	2
Тема №3. Особливості ортодонтичного лікування дітей при ускладнених дефектах зубних рядів. Травматичні ушкодження зубів та щелеп у дітей.	8		6	2
Тема №4. Незнімні ортодонтичні апарати. Знімні ортодонтичні апарати. Моделювання базисів знімних ортодонтичних апаратів та способи їх виготовлення з пластмаси.	10	2	6	2
Тема №5. Зміни зубощелепного апарату при ендокринній патології. Етіологія, патогенез, діагностика і профілактика природжених вад обличчя. Контроль змістового модулю №1	8		6	2
<i>Змістовий модуль №2. Комплексна оцінка стоматологічного статусу ортодонтичного хворого.</i>				
Тема №6. Морфологічні та функціональні вікові особливості розвитку та формування зубощелепного апарату дитини та їх клінічна оцінка.	10	2	6	2
Тема №7. Методи діагностики зубощелепних аномалій.	8		6	2
Тема №8. Фізіологічні та біоморфологічні зміни зубощелепного апарату під впливом ортодонтичної апаратури. Особливості місцевих та загальних порушень стану організму при зубощелепних аномаліях.	10	2	6	2
Тема №9. Планування ортодонтичного лікування.	8		6	2
Тема №10. Підсумковий модульний контроль	8		6	2
Всього	90	10	60	20

6.3. План лекцій

№	Тема лекції	Години
9 семестр		
1.	Організація ортодонтичної допомоги дітям і підліткам з дефектами зубів і зубних рядів.	2
10 семестр		
2.	Клініко-біологічне обґрунтування дитячого зубного протезування. Причини дефектів зубів і зубних рядів у дітей, їх профілактика. Особливості визначення жувальної ефективності.	2
3.	Незнімні конструкції дитячого зубного протезу (коронки, вкладки, культі та штифтові зуби, мостовидні протези) показання до їх виготовлення.	2
4.	Знімні конструкції зубних протезів у дітей (часткові та повні). Показання до їх використання, особливості конструювання, способи фіксації, строки заміни, можливі ускладнення.	2
5.	Фізіологічні та біоморфологічні зміни зубощелепного апарату під впливом ортодонтичної апаратури. Планування ортодонтичного лікування.	2
Всього		10

Thematic plan of lectures "Child's dental prosthetics"

№	THEME	Hours
9 semester		
1	Organization of orthodontic care for children and adolescents with defects of teeth and dentition.	2
10 semester		
2	Clinical and biological study of children's dental prosthesis. The reasons for the defects of teeth and dentition in children, their prevention. Features of definition of chewing efficiency.	2
3.	Non-removable construction of children dentures (crowns, inlays and pin teeth dentures bridges) indications for their manufacture.	2
4.	Removable dentures construction for children (partial and full). Indications for use, especially construction, fixing methods, timing of replacement, possible	2
5.	Physiological and biomorphological changes of maxillofacial apparatus under the influence of orthodontic equipment. Planning of orthodontic treatment.	2
TOTAL		10

6.4. Теми практичних занять

Змістовий модуль №1.	
Дитяче зубне протезування та ортодонтична лабораторна техніка.	
Тема №1. Організація ортодонтичної допомоги дітям і підліткам з дефектами зубів і зубних рядів. Клініко-біологічне обґрунтування дитячого зубного протезування. Конструкції зубних протезів у дітей для відновлення анатомічної форми зубів.	6
Тема №2. Заміщення незнімними конструкціями зубних протезів. Часткові знімні протези у дітей. Повні знімні протези у дітей.	6
Тема №3. Особливості ортодонтичного лікування дітей при ускладнених дефектах зубних рядів. Травматичні ушкодження зубів та щелеп у дітей.	6
Тема №4. Незнімні ортодонтичні апарати. Знімні ортодонтичні апарати. Моделювання базисів знімних ортодонтичних апаратів та способи їх виготовлення з пластмаси.	6
Тема №5. Зміни зубощелепного апарату при ендокринній патології. Етіологія, патогенез, діагностика і профілактика природжених вад обличчя. Контроль змістового модулю №1	6
Змістовий модуль №2.	
Комплексна оцінка стоматологічного статусу ортодонтичного хворого.	
Тема №6. Морфологічні та функціональні вікові особливості розвитку та формування зубощелепного апарату дитини та їх клінічна оцінка.	6
Тема №7. Методи діагностики зубощелепних аномалій.	6
Тема №8. Фізіологічні та біоморфологічні зміни зубощелепного апарату під впливом ортодонтичної апаратури. Особливості місцевих та загальних порушень стану організму при зубощелепних аномаліях.	6
Тема №9. Планування ортодонтичного лікування.	6
Тема №10. Підсумковий модульний контроль	6
Всього	60

Thematic plan of practical lessons in orthodontics

for the 5th -year students 9th – 10th semesters

Thematical module 1.	Practical lessons
Pediatric dental prosthetics and orthodontic laboratory equipment	

Theme №1. Organizing of the orthodontic care for children and teenagers having teeth or dental arch defects. Clinical and biological improvement of the pediatric dental prosthetics. Dentures construction for restoring the anatomical tooth shape for children.	6
Theme №2. Replacing dentures with fixed appliances. Partial dentures for children. Total removable dentures for children.	6
Theme №3. Characteristics of the orthodontic treatment for children having complicated defects of dental arches. Injuries of teeth and dental arches in children.	6
Theme №4. Fixed orthodontic appliances. Removable orthodontic appliances. Modeling of basis of removable orthodontic appliances and methods of their producing out of resin.	6
Theme №5. Changes in maxillofacial complex caused by endocrine pathology. Etiology, pathogenesis, diagnostics and prophylaxis of the congenital facial defects. Summary module 1 test	6
Thematical module 2.	
General assessment of the dental status of the orthodontic patient	
Theme №6. Morphological and functional age characteristics of growth and development of maxillofacial complex of the children and its clinical assessment.	6
Theme №7. Diagnostic methods of the maxillofacial anomalies.	6
Theme №8. Physiological and biomorphological changes of the maxillofacial complex caused by orthodontic appliances. Characteristics of local and general changes caused by the maxillofacial anomalies.	6
Theme №9. Orthodontic treatment planning.	6
Theme №10. Summary module test	6
Total:	60

6.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Підготовка до практичних занять (теоретичне опрацювання практичних навичок, вмінь).	10
2	Підготовка до практичних, семінарських занять (теоретична, опрацювання практичних навичок, вмінь), номери тем: №№ 1 - 10	10
	Разом	20

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Зошит для виконання домашнього завдання, необхідне методичне забезпечення для проведення практичних занять (методичні вказівки по виконанню практичних робіт, діагностичні моделі, дрібний стоматологічний інструментарій, комплекти завдань для практичних занять, штангенциркуль), наочність (плакати, таблиці, схеми), комплекти завдань для проведення оцінки поточної навчальної діяльності та модульної контрольної роботи тощо

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Фліс П.С. Ортодонція. - Вінниця: «Нова книга», 2006. - 308 с.
2. Шмут Г.П.Ф., Холтгрейв Э.А., Дрешер Д. Практическая ортодонтия. Под ред. проф. П.С. Флиса. Пер. с нем. – Львов: ГалДент, 1999.
3. Стефан Вільямс. Короткий посібник з телерентгенографії. Під ред. проф. П.С. Фліса. – Львів, 2006.
4. Шарова Г.В., Рогожников Г.И. Ортопедическая стоматология детского возраста. М., «Медицина», 1991. с. 289.
5. Григорьева Л.П. Прикус у детей. – Киев: Здоровье, 1995 г. – 231 с.
6. Руководство по ортодонтии /под общей редакцией проф. Ф.Я. Хорошилкиной/ М. «Медицина» 1982.
7. Дорошенко С.І., Кульгінський Є.А. Основи телерентгенографії. – К.: Здоров'я, 2007. – 70 с.
8. Куроедова В.Д., Ждан В.Н., Галич Л.Б. и др. Атлас ортодонтических аппаратов. – Полтава: «Дивосвіт», 2011 р. – 156 с.
9. Фліс П.С., Омельчук М.А., Ращенко Н.В. та ін. Ортодонтия. – К.: Медицина, 2008 р. - 360 с.
10. Флис П.С., Омельчук Н.А., Ращенко Н.В. и др. Orthodontics. – К.: Медицина, 2008 р. - 336 с.
11. Фліс П.С., Тріль С.І., Вознюк В.П. «Дитяче зубне протезування». – Київ: «Медицина», 2011 р. - 200 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бетельман А.И., Познякова А.И., Мухина А.Д., Александрова Ю.М. Ортопедическая стоматология детского возраста, Киев, «Здоров'я» 1965, с. 405
2. Бетельман А.И. Ортопедическая стоматология. М. «Медицина» 1965
3. Бенетт Дж., Р. Маклоулин под ред проф. Флиса П.С. «Механика ортодонтического лечения техникой прямой дуги», г. Львов: «ГалДент», 2001.
4. Василевская З.Ф., Мухина А.Д. Деформация зубо-челюстной системы у детей. Киев, «Здоров'я», 1964, с. 329.
5. Василевская З.Ф., Мухина А.Д. Деформация зубо-челюстной системы у детей. Киев, «Здоров'я», 1975, с 182.
6. Варава Г.Н. и соавт. «Ортодонтия протезирования в детском возрасте» М. «Медицина», 1979.
7. Воробьев Ю.И. «Рентгенография зубов и челюстей». М. «Медицина», 1989.
8. Виноградова Т.И. «Стоматология детского возраста» М. «Медицина», 1987.
9. Гаврилов Е.И., Оксман М.И. Ортопедическая стоматология. М. «Медицина» 1968, с. 198.
10. Гаврилов Е.И., Оксман М.И. Ортопедическая стоматология. М. «Медицина», 1978.

11. Гаврилов Е.И., Щербаков А.С. «Ортопедическая стоматология» М. «Медицина», 1984.
12. Головкин Н.В. Профилактика зубочелюстных аномалий. – Винница: Нова Книга, 2005.
13. Головкин Н.В. Ортодонтия. – Винница: Нова книга, 2008. – 220 с.
14. Деклан Миллет, Ричард Уэлбери. Решение проблем в ортодонтии и детской стоматологии. – М.: МЕДпресс-Информ, 2009. – 199 с.
15. Зубкова Л.Б., Хорошилкина Ф.Я. Лечебно-профилактические мероприятия в ортодонтии. – Киев: Здоровье, 1993. – 342 с.
16. Каламбаров Х.А. «Лечение зубо-челюстных аномалий у детей», «Медицина» 1978.
17. Калвелис Д.П. Ортодонтия. Л.Медгиз, Ленинград, отд-ние. 1964 с.238
18. Канюра О.А., Савичук Н.О., Голубчиков М.В. Основні напрямки реформування дитячої стоматологічної служби. – Київ: Медицина, 2010 р.
19. Каспарова и соавт. «Заболевание височно-нижне-челюстного сустава у детей и подростков» М. «Медицина», 1981.
20. Колесов А.А. «Стоматология детского возраста» М. «Медицина», 1991.
21. Криштаб С.И., Василевская З.Ф., Мухина А.Д., Неспрядько В.П. Лечение зубо-челюстных деформаций Киев, «Здоров'я», 1982 с. 190.
22. Курляндский В.Ю. Ортопедическая стоматология. М. «Медицина», 1977.
23. Криштаб С.И. и соавт. «Ортодонтия и протезирование в детском возрасте». К. «Вища школа», 1987.
24. Куроедова В.Д. Новые аспекты болезни «Зубочелюстная аномалия». – Полтава: Изд-во «Полтава», 1997. – 255 с.
25. Куроедова В.Д., Дмитренко М.І. Сучасні методи профілактики зубочелюстных аномалий і деформацій// Світ ортодонції. – Київ: Вісник стоматології, 2003. - №1(4), с. 6-9
26. Маланчук В.О., Борисенко А.В., Фліс П.С. та ін. Основи стоматології. - Київ: «Медицина», 2009 р.
27. Мироненко Г.С. «Вопросы медицинской деонтологии и врачебной этики в стоматологии» лекции для врачей-слушателей. Л., 1987
28. Нападов М.А. и соавт. «Медицинская деонтология и медицинская психиатрия в стоматологии» К. «Здоров'я», 1984.
29. Окушко В.П. Аномалии зубо-челюстной системы, связанные с вредными привычками и их лечение. М. «Медицина», 1975.
30. Пахомов Г.Н. Первичная профилактика в стоматологии. М. «Медицина», 1982.
31. Пахомов Г.А. Основы организации стоматологической помощи населению. М., 1983.
32. Персин Л.С. Ортодонтия М. ОАО «Медицина», 2004.
33. Персин Л.С. Ортодонтия. Диагностика, виды зубочелюстных аномалий. – М. НИЦ «Инженер», 1996.
34. Персин Л.С. Ортодонтия. Современные методы диагностики зубочелюстно-лицевых аномалий. Руководство для врачей. – М.: ООО «ИЗПЦ «Информкнига», 2007. – 248 с.
35. Равинда Нанда. Биомеханика и эстетика в клинической ортодонтии. – М.: МЕДпресс-Информ, 2009. – 386 с.
36. Прохончуков А.А. и соавт. Функциональная диагностика в стоматологической практике. М. «Медицина», 1980.
37. Рабухина И.Н. Рентгенодиагностика некоторых заболеваний зубо-челюстной системы. - М. 1976.
38. Руководство по ортопедической стоматологии /под общей редакцией проф. Евдокимова А.И. - М. «Медицина», 1974.

39. Рубинов И.С. «Физиологические основы стоматологии» изд-во «Медицина» Ленинград, отд-ние. 1970.
40. Смаглюк Л.В. Развитие функции жевания у детей 3-5 лет в норме и патологии// Ортодонтия. Методы профилактики, диагностики и лечения: Тр. ЦНИИС. – М., 1990.
41. Снагина Н.Г. Ранняя диагностика зубочелюстных аномалий у детей: Метод. рекомендации. – М.: ЦОЛИУВ, 1971.
42. Стефан Вільямс. Короткий посібник з телентгенографії. Під ред. проф. П.С. Фліса. – Львів, 2006.
43. Станислав В. Маевски. Стоматологическая гнатология. – Львов: ГалДент, 2008.
44. Уильям Р. Проффит. Современная ортодонтия. – М.: МЕДпресс-Информ, 2006. – 559 с.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)